

حشمت الله فلاحت پیشه *

مأموریت تنش‌زدایی ایران در نیویورک

اگر سفر آقای روحانی به نیویورک را با نگاهی متفاوت مورد ارزیابی قرار دهیم، سازمان ملل متحد بزرگترین کانون دیپلماسی در دنیاست، لذا حرف اول را در آنجا، دیپلماسی می‌زند. هرچند در سالیان اخیر بازیگرانی مثل دونالد ترامپ، بنیامین نتانیاهو و برخی مرتجعان عرب عمدتاً به خاطر لاپوشانی کردن شکست‌های سیاسی و حقوقی خودشان سعی می‌کنند یک فضای بحرانی و افراطی را در سازمان ملل حاکم کنند ولی واقعیت قضیه این است که سازمان ملل متحد، مهد دیپلماسی است لذا هدف اول هیات ایرانی باید فرصت‌های دیپلماتیک متن، حاشیه و لابی‌های سازمان ملل متحد برای رفع اختلافات دوجانبه و کاهش تنش‌هایی که در مناسبات دوجانبه با کشورهای مختلف وجود دارد، باشد.

درواقع در حالی که هیات ایرانی حقانیت &ZWNJ;های جمهوری اسلامی ایران در مسأله برجام و حس مشارکت جویانه &ZWNJ;اش را مطرح می‌&ZWNJ;کند ولی در عین حال تنش &ZWNJ;زدایی را نباید از نظر دور کند. اما به طور طبیعی آقای روحانی و آقای ظریف از اختیار لازم برای پیشبرد دیپلماسی با طرف آمریکایی برخوردار نیستند. چون آمریکایی &ZWNJ;ها به دیپلماسی پشت کرده &ZWNJ;اند، عهدشکنی کرده &ZWNJ;اند و الان هم هدفشان از مذاکره، بیشتر مذاکره برای مذاکره است و برنامه یا پلانی را برای مذاکره ندارند که در قالب آن بتوان مذاکره کرد.

ولی اگر حتی روی سخن هیات آمریکایی فقط با ایران است، اما روی سخن هیات جمهوری اسلامی ایران باید به دنیا باشد. یعنی اگر فرصتی برای کاهش تنش با هر بازیگری حتی با آمریکا به &ZWNJ;وجود آمد، باید از این فرصت استفاده کنیم. چون واقعیت این است که سیاست افراطی ترامپ حتی در آمریکا هم الان در اقلیت قرار دارد و در آمریکا هم منتقدان جدی &ZWNJ;ای را دارد. ضمن اینکه خود ترامپ هم می &ZWNJ;داند بیش از حد نمی &ZWNJ;تواند سیاست تهاجمی افراطی علیه ایران را شکل دهد. چون به هر حال تهاجم حتی در بازی فوتبال هزینه بر و انرژی بر است و یک تیم نمی &ZWNJ;تواند ۹۰ دقیقه تهاجم کند بلکه وقتی به نتیجه نرسد، وادار به عقب نشینی می &ZWNJ;شود چون نمی &ZWNJ;تواند هزینه &ZWNJ;های موجود را تحمل کند.

الان ترامپ در قبال کشورهای مختلف، سیاست تهاجمی در پیش گرفته و مهم &ZWNJ;ترین هدفش هم تجاری است. جنگ تجاری اصلی اش با کشورهایی مثل چین، اتحادیه اروپایی، ژاپن و کشورهایی در غرب اروپا مثل آلمان است که معتقد است آلمان دارد به امپراطوری امروز غرب تبدیل می &ZWNJ;شود. آمریکا حتی برای مقابله با کشورهایی مثل کانادا و آمریکایی لاتین هم دارد هزینه می &ZWNJ;دهد و اینجاست که شکست آنها در قالب سیاست &ZWNJ;های تجاری مشهود است ولی در قبال ایران چیزی که وجود دارد بیشتر نوعی شعار و سیاست &ZWNJ;های افراطی است درحالی که ترامپ می &ZWNJ;داند بیش از حد نمی &ZWNJ;تواند سیاست تهاجمی اش در قبال ایران را به پیش ببرد و همین دلیل بخشی از سیاست مذاکره &ZWNJ;ای که مطرح می &ZWNJ;کند ناشی از خستگی و هزینه &ZWNJ;های فراوان برای اعمال سیاست &ZWNJ;های افراطی &ZWNJ;اش است.

ولی ضمن اینکه باید نگاه بدبینانه &ZWNJ;ای به هیات آمریکایی داشته باشیم در عین حال باید مانع از تصاعد یعنی گسترش بحران بین ایران و آمریکا شویم و از فرصتی برای تنش &ZWNJ;زدایی استفاده کنیم. آقای روحانی می &ZWNJ;تواند ملاقات &ZWNJ;های متعدد با حوزه &ZWNJ;های دانشگاهی و فکری آمریکا و حتی سیاستمداران سابق و اسبق آمریکایی داشته باشد برای اینکه الان ایران کشوری است که مورد هدف سیاست ناعادلانه و غیرمنطقی ترامپ قرار گرفته لذا به راحتی می &ZWNJ;تواند بدون پنهان &ZWNJ;سازی، لابی &ZWNJ;سازی کند. یعنی خیلی از کشورها مثل عربستان، لابی &ZWNJ;هایشان

پنهان است ولی ما می‌توانیم لابی‌هایی شکل دهیم که در سطح دیپلماسی عمومی شکل می‌گیرد و در سطح عمومی می‌تواند از سیاست‌های ما حمایت کند.

منبع: آرمان

* رئیس کمیسیون سیاست خارجی مجلس